

Van agressief snot tot zwartbenigheid

Nieuwe databank Nederlandse Namen van Plantenziekten (NNPZ)

Op 16 november is de nieuwe databank Nederlandse Namen van Plantenziekten officieel gelanceerd. Dit gebeurde tijdens het symposium van de Koninklijke Nederlandse Plantenziektkundige Vereniging (KNPV) ter gelegenheid van 100 Jaar Fytopathologisch onderzoek in Wageningen. Dankzij deze nieuwe databank kunt u nu gemakkelijk opzoeken wat de Nederlandse naam van een plantenziekte is.

Initiatiefnemer van de nieuwe databank is Piet Vlaming, secretaris van de KNPV. Samen met verschillende deskundigen op het gebied van entomologie, fytopathologie, bacteriologie, virologie en nematologie en het bedrijf Agro4all, is door hem gewerkt aan het opzetten van een betrouwbaar zoekstelsel. Op 16 november bood Vlaming namens de KNPV alle deelnemers op het symposium symbolisch de toegang aan tot deze nieuwe openbare databank met Nederlandse namen van plantenziekten.

Zoekstelsel plantenziektenamen

Iedere in Nederland voorkomende aantaster (insect, schimmel, bacterie, aaltje of virus) heeft een unieke wetenschappelijke naam en vaak ook een unieke Nederlandse naam. Maar dit gaat niet op voor namen van de plantenziekten, die door deze aantasters veroorzaakt worden. Een ziektenaam is meestal gebaseerd op de zichtbare symptomen en is niet uniek voor een bepaalde aantaster. Een ziektenaam kan bij dezelfde aantaster in verschillende gewassen

verschillend zijn. Het kan ook voorkomen dat voor verschillende aantasters de ziektenaam hetzelfde is. Er zijn bijvoorbeeld tientallen veroorzakers van 'bladvlekkenziekte'.

Om duidelijkheid te verschaffen over alle in omloop zijnde namen van plantenziekten en de daarbij behorende aantasters heeft de KNPV de databank Nederlandse Namen van Plantenziekten opgezet. Er staan momenteel meer dan 1700 aantasters in het systeem. De informatie wordt regelmatig bijgewerkt om de site up-to-date te houden. De databank is openbaar en kan zonder inlog gebruikt worden: www.knpv.org/nl/menu/NNPZ/Nederlandse-Namen-Plantenziekten

Bijzondere namen

Vooraf voor de communicatie buiten de wetenschappelijke wereld is het geven van een Nederlandse naam aan een ziekte of plaag van belang. Schorsbrand, een schimmel in de Douglasspar, is makkelijker uit te spreken dan *Allantophomopsiella pseudotsugae*. Biologen zijn vaak wat poëtischer in het geven van namen dan plantenziektkundigen. Zo noemen de biologen *Botrytis cinerea*: Tuinknokkelkje, terwijl de ziektenaam Grauwe schimmel is. Maar ook de plantenziektkundigen hebben de Nederlandse taal verrijkt met woorden als voetrot, zwartbenigheid, krulziekte, komkommertont, aardappelmoeheid, variabele driehoekbladroller, witsnot, aardbeiknotshaarluis, tabaksratelvirus, tomatenbronsvlekkenziekte etc.

Kandidaten voordragen voor de KNPV-prijs

De KNPV-prijs is ingesteld om personen te onderscheiden die een uitzonderlijke bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling en/of implementatie van weerbare teelten in Nederland. Die bijdrage kan zijn op het terrein van fundamenteel onderzoek, praktijkonderzoek, voorlichting, beleid, onderwijs, handel, industrie, innovaties in de teelt of combinaties van die werkterreinen.

In de voorjaarsbijeenkomst van 2024 zal de KNPV-prijs voor de zevende maal worden uitgereikt. De prijs omvat een aandenken en een geldbedrag van € 3000. De winnaar zal ook worden uitgenodigd om een voordracht te houden tijdens de bijeenkomst. Tot 15 maart 2024 kunnen personen uit de hierboven genoemde categorieën worden voorgedragen worden voor deze prijs.

Voorgaande prijswinnaars:

1999: Gerrit Bollen
2002: Jan Carel Zadoks
2005: Frank Wijnands
2008: Joop van Lenteren
2013: Jan Bouwman
2021: Piet Boonekamp

Een voordracht bestaat uit maximaal twee pagina's tekst waarin een beknopt curriculum vitae van de voorgedragen persoon staat, de categorie waarin deze valt en een omschrijving van de bijzondere verdiensten die de aanleiding zijn voor het doen van de voordracht. Elke voordracht dient gedaan te worden door minimaal twee personen, dit kunnen zowel KNPV-leden als niet-leden zijn. De voordrachten

kunnen worden gemaild naar secretaris@knpv.org. Alleen de winnaar wordt uiteindelijk bekend gemaakt, informatie over de overige voorgedragen personen blijft geheim.

De kandidaten zullen worden beoordeeld door een jury bestaande uit Piet Boonekamp (vorige winnaar KNPV-prijs), Corné Pieterse (Universiteit Utrecht), Eric Kiers (Crop Life), André Hoogendijk (BO Akkerbouw) en Piet Vlaming (secretaris KNPV).

Het reglement van de KNPV-prijs is te vinden op de website van KNPV.

VACATURE

De Koninklijke Nederlandse Plantenziektkundige Vereniging roept kandidaten op voor de functie van

Secretaris KNPV

De secretaris (m/v) vormt samen met de voorzitter, penningmeester en stafmedewerker het dagelijks bestuur van de vereniging.

Tot de specifieke taken van de secretaris behoren:

- Inkomende e-mail in behandeling nemen
- Bestuursvergaderingen (6x per jaar) voorbereiden en notuleren, inplannen vergaderdata, agenda opstellen, stukken rondsturen, notulen verzorgen
- Voorkomende organisatorische taken, o.a. voor de KNPV-prijs en de Jan Ritzema Bosprijs

De functie gaat in op 30 mei 2024, aan het einde van de zittingsperiode van de huidige secretaris.

De zittingstermijn van elk KNPV-bestuurslid is in principe drie jaar; een zittingstermijn kan eenmaal, en in bijzondere gevallen tweemaal, worden verlengd. Het bestuur van de KNPV roept kandidaten op om te reageren.

Indien u interesse heeft voor deze functie kunt u dit kenbaar maken aan onze stafmedewerker Doriet Willemen (E-mail: info@knpv.org). Ook voor verdere informatie kunt u contact opnemen met haar of met onze voorzitter Leendert Molendijk (E-mail: voorzitter@knpv.org).

Graag reactie voor 15 februari.